

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tillämpningsdirektiv för servicesedlar inom munhälsovården 2024

Österbottens välfärdsområde

Godkänd: Välfärdsområdesstyrelsen 18.09.2023 § 234

Innehåll

Servicesedlar..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

1. Klienter som omfattas av systemet för servicesedlar	3
2. Beviljande av servicesedel.....	3
3. Hinder för beviljande av servicesedel	4
4. Servicesedelns giltighet	4
5. Lagstiftning som tillämpas på producerande av tjänster	4
6. Krav som gäller tjänsteproducenten	5
7. Krav som gäller verksamheten	6
8. Krav på innehåll i tjänst.....	7
9. Klientens ställning.....	8
10. Värde på servicesedel och priser på tjänster.....	9
11. Fastställande av servicepaket	10
12. Antecknande av servicehändelse	12
13. Fel i tjänst	12
14. Anmärkningar, klagomål, patientskadeanmälningar och patientklagomål	13
15. Fakturering	13
16. Meddela om tillgång till vård	14
17. Inställande av tjänst.....	14
18. Handlingar som ska sändas in.....	15

1. Klienter som omfattas av systemet för servicesedlar

Klient som fyllt 18 år med hemkommun inom Österbottens välfärdsområde kan enligt bedömning av behov av vård eller undersökning som gjorts inom munhälsovården erbjudas servicesedel vid vård av fraktur som alternativ till tjänst som ordnas inom munhälsovården i Österbottens välfärdsområdet. Syftet med användandet av servicesedel är att avlasta den överbelastade offentliga munhälsovården.

Bedömningen av vårdbehovet görs oftast telefonledes när klienten kontaktar Munhälsovården inom Österbottens välfärdsområde. Vårdbehovet kan konstateras också under mottagningsbesök. Ingrepp som beviljas med servicesedel och närmare innehåll i ingrepp har preciserats i kapitel 9 i det här tillämpningsdirektivet.

Klienten ges skriftlig eller muntlig anvisning om hur servicesedeln används.

Klienten har rätt att vägra ta emot erbjuden servicesedel. I sådant fall styrs hen till Österbottens välfärdsområdets egna tjänster.

Servicesedel beviljas inte i efterhand för redan köpta eller erhållna tjänster.

2. Beviljande av servicesedel

Servicesedel kan beviljas om munhälsovårdens grunder för beviljande uppfylls och användandet av servicesedeln lämpar sig för klienten.

3. Hinder för beviljande av servicesedel

Klienten uppfyller inte kriteriet för beviljande av servicesedel som munhälsovården inom Österbottens välfärdsområde uppställt. Klienten uppfyller inte servicebehovet som uppställts för användandet av servicesedel. Klienten vill inte använda servicesedel.

Klienten har inga adressuppgifter i befolkningsregistret eller hen har i klienthandlingarna anteckningen ytterligare uppgifter från magistraten eller klienten inte uppger sina existerande adressuppgifter. Då ska hen hänvisas till Österbottens välfärdsområdets egna tjänster.

4. Servicesedelns giltighet

Servicesedeln är giltig sex (6) månader från beviljandedatum. Om giltighetstiden inte räcker till för genomförandet av de vårdåtgärder som ingår i servicesedeln, ska tjänsteproducenten kontakta beställaren i tillräckligt god tid så att servicesedelns giltighet kan förlängas. Om servicesedelns giltighet gått ut ska patienten kontakta Munhälsovården inom Österbottens välfärdsområde för beviljande av ny servicesedel.

5. Lagstiftning som tillämpas på producerande av tjänster

1. Lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009)
2. Hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)
3. Lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990)
4. Lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992)
5. Patientförsäkringslagen (948/2019)
6. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994)
7. Lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010)
8. Lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007)

9. Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
10. GDPR samt dataskyddslagen 1050/2018
11. Konsumentskyddslagen (38/1978)
12. Social- och hälsovårdsministeriets förordning om journalhandlingar (298/2009)

6. Krav som gäller tjänsteproducenten

6.1 Personal

Av personal som utför den behandling som anges i vårdplanen som ingår i servicesedeln förutsätts kompetens i enlighet med lagen som getts om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994 med ändringar). Registreringsnumret ska finnas i registret över yrkesutbildade personer inom social-, hälso- och sjukvården som Valvira för (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Tandläkare:

Tjänsteproducenten lämnar i sin ansökan in uppgifter om den tandläkare som ansvarar för verksamheten. Den här tandläkaren ska ha minst tre (3) år lång arbetserfarenhet under vilken han eller hon har varit legitimerad i Finland och har haft rättighet att utöva yrket självständigt. Tandläkare som behandlar klienter som använder servicesedlar ska vara legitimerad tandläkare i Finland med rätt att utöva yrket självständigt och hens rätt att självständigt utöva sitt yrke ska inte ha begränsats. För att säkerställa patientsäkerheten ska tandläkaren ha arbetspar när ingrepp görs.

Annan vårdpersonal och assisterande personal:

Av tjänsteproducentens personal som deltar i behandlingen av klienter som använder servicesedlar förutsätts utbildning som krävs för yrkesverksamheten i enlighet med lagen som getts om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och annan tillräcklig kompetens och andra färdigheter som förutsätts för yrkesverksamheten eller rätt att använda närvårdarens kompetens i enlighet med lagen som getts om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (608/2005) eller kompetens enligt

övergångsstadganden i nämnda lag. Vikarier ska ha tillräcklig utbildning inom hälsovårdsbranschen.

Personalförteckning:

I ansökningskedet lämnar tjänsteproducenten in en personalförteckning med titlar och uppgifter om utbildningar till beställaren.

7. Krav som gäller verksamheten

Tjänsteproducenten ska ha tillstånd att utöva den verksamhet som tillståndsmyndigheten beviljat. Tillståndet lagras i bilagorna till ansökningsen.

Tjänsteproducentens lokaler ska uppfylla kraven i lagen. Lokalerna och de medicintekniska produkterna ska fortlöpande uppfylla säkerhetsbestämmelserna så att personalen i enheten drar försorg om klienternas säkerhet i enlighet med lagen och myndigheternas bestämmelser. Utrustning och tillbehör som används under behandlingarna ska uppfylla säkerhetskraven i EU-direktiven (CE-märkning). Hygienen på mottagningen ska motsvara anvisningen om förebyggande av smitta inom munhälsovårdens enheter ("Ohje suun terveydenhuollon yksiköiden tartunnantorjuntaan") (Instruktion 22/2016, Institutet för hälsa och välfärd, Hannamari Välimaa).

Tjänsteproducenten ska ha gällande ansvarsförsäkring och patientskadeförsäkring, som lämnas in som bilagor till ansökan.

Tjänsteproducenten ska också ha egenkontrollplan som lämnas in som bilaga till ansökan.

Tjänsteproducenten förutsätts följa Finlands Tandläkarförbunds etiska och kollegiala anvisningar.

Tjänsteproducenten ska godkänna att uppgifter om tjänsteproducenter och priser är offentlig framlagda. Priserna ska anges på ett jämförbart sätt på så vis att klienter som använder servicesedlar med lätthet kan sluta sig till totalpriset på tjänsten och andelen som hen ska

betala. Alla tandläkare hos tjänsteproducenten ska erbjuda tjänsten till samma pris. Tandläkarna kan inte fastlägga individuell prislista om de inte fungerar som eget företag. Tandläkare som arbetar genom eget företag ska lämna in till beställaren en separat producentansökan för att kunna vara tjänsteproducent.

Vid marknadsföring av sina tjänster förutsätts att tjänsteproducenten handlar sakligt, pålitligt och i enlighet med god sed. Onödig efterfrågan på tjänster ska inte skapas genom marknadsföring.

Tjänsteproducenten förbinder sig att delta i inskolning om servicesedlar.

Tjänsteproducenten utser en kontaktperson som ansvarar för ärenden som gäller servicesedlar. Tjänsteproducenten förbinder sig att underrätta listansvariga i Munhälsovården i Österbottens välfärdsområde om alla ändringar som påverkar producerandet av tjänster (t.ex. avbrott i tjänster, ändringar i kontaktuppgifterna, uppgifter om tillträde till behandling) samt göra tillståndsmyndighetens ändringsanmälan till välfärdsområdet när uppgifter eller förhållanden ändras. Ändringarna meddelas i palse.fi-portalen.

8. Krav på innehåll i tjänst

Tjänsteproducenten ansvarar för att verksamheten grundar sig på prestation samt goda vård- och verksamhetspraxis (God medicinsk praxis-rekommendationerna). Verksamheten ska vara högklassig, säker och korrekt genomförd.

Tjänsten ska motsvara minst den nivå som förutsätts av välfärdsområdets motsvarande verksamhet.

När servicesedeln har beviljats väljer klienten tjänsteproducent bland de tjänsteproducenter som beställaren godkänt. Klienten kontakter den godkända tjänsteproducenter och avtalar om tidpunkt för behandling. Tjänsteproducenterna förbinder sig att inleda tjänst för ny klient inom två veckor från beställandet av tjänsten. Servicesedeln gäller sex (6) månader efter beviljandet av sedeln.

Med servicesedeln kan klienten skaffa sig endast de behandlingar som nämns på servicesedeln. Tjänster som inte ingår i behandlingsplanen och som genomförs med servicesedeln eller vid ändrade situationer i behandlingsplanen är sådana tjänster som klienten betalar själv. Klienten och tjänsteproducenten kommer sinsemellan överens om producerandet och ersättandet av andra tjänster än de som betalas med servicesedel.

Tjänsteproducenten ansvarar för tidsbeställningen, ger patienten nödvändig information om behandlingen och hur hen ska förbereda sig för behandlingen samt ansvarar för behandlingen och vägledningen efter behandlingen.

När man godkänns som servicesedelproducent bestäms avtalsvillkoren i enlighet med det allmänna tillämpningsdirektivet och detta tillämpningsdirektiv. Avtalet är av engångskaraktär och upphör när tjänsten har genomförts.

9. Klientens ställning

På klientens ställning tillämpas servicesedellagen samt lagen som getts om patientens ställning och rättigheter. Klient som fått servicesedel väljer tandläkare och mottagning bland de privata tjänsteproducenter som Österbottens välfärdsområde godkänt. En förteckning över godkända privata tjänsteproducenter inom Österbottens välfärdsområde finns i [palse.fi](#)-portalen.

Klienten har rätt att av Munhälsovården inom Österbottens välfärdsområde få information om hens ställning som användare av servicesedel, värdet på servicesedeln, tjänsteproducenternas priser, grunderna enligt vilka självriskandelen bestäms och dess uppskattad storlek samt klientavgiften för motsvarande tjänst inom den offentliga munhälsovården som bestäms enligt lagen som getts om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Klienten ingår avtal med tjänsteproducenten om skaffandet av tjänsten. Avtalets innehåll avgör vilka bestämmelser och rättsprinciper i konsumenträtt och avtalsrätt som tillämpas på detta avtalsförhållande. Avtal uppstår då tjänsteproducenten godkänner klientens tidsbeställning.

Självriskandelen i servicesedeln för munhälsovård beaktas inte i ansökan om utkomststöd och för den får man inte ersättning från Fpa. Resekostnader ingår inte i servicesedeln. För resekostnaderna kan ersättning fås enligt vad som regleras i sjukförsäkringslagen.

När klienten tar emot en servicesedel ger hen sitt samtycke till att registreringar om händelsen görs i tjänsteproducentens patientdatasystem varifrån uppgifterna kopieras till registerförarens (Österbottens välfärdsområde) medicinska uppgifter.

10. Värde på servicesedel och priser på tjänster

Fastställande av värde på servicesedel

De servicepaket som nämns i kapitel 9 i tillämpningsdirektivet är servicesedelprodukter inom munhälsovården. Servicepaketen har skapats genom att använda Institutet för hälsa och välfärds åtgärdsklassificering för munhälsovård. I beräkningen har utnyttjats även Finlands tandläkarförbund rf:s jämförelsetal för åtgärder på prislistan för privata tandläkare. Som utgångspunkt har man valt åtgärd SFA10 för vilket har fastställts ett visst värde. Dess vägningstal är 1. Vid beräkning av priset på servicepaketet har jämförelsetal för åtgärder enligt den här prislistan använts.

Styrelsen i Österbottens välfärdsområde fastställer värdet på servicesedeln i separat beslut.

Pris på servicepaketen

När företaget ansöker om att få bli servicesedelproducent fyller det i priserna på servicesedelpaketen på ansökningsblanketten i palse.fi-portalen. Företaget ska erbjuda alla servicepaket som fastställts för servicesedlar för munhälsovård. De angivna priserna ska innehålla alla kostnader; till exempel kontorsavgift kan inte tas ut separat.

Priser som serviceproducenter tar ut syns enligt producent i palse.fi-portalen. Klientens självriskandel är skillnaden mellan priset som tjänsteproducenten fakturerar och värdet på servicesedeln.

11. Fastställande av servicepaket

Klient beviljas i första hand servicesedel LOH1. Klient som fått servicesedel söker sig till den tjänsteproducent hen valt. Efter att tjänsteproducenten har undersökt patienten fastställer hen behandlingen på odontologiska grunder och bedömer om ifrågavarande servicesedel motsvarar behandlingsbehovet.

Om behandlingen av patienten kräver det har tjänsteproducenten möjlighet att byta ut sedeln mot ett annat servicepaket (LOH2, POISTO eller JHEA) i enlighet med bestämmelserna i palse.fi-portalen. Då används inte det servicepaket som ursprungligen beviljats.

Om klienten utöver lappning av fraktur eller borttagning behöver rotbehandling i ifrågavarande tand kan detta göras. Om ändringar i behandlingsplanen ska man ändå komma överens på förhand med Österbottens välfärdsområdets tandläkare och klienten. Då kan klienten beviljas servicesedel för servicepaket som motsvarar behandlingsbehovet. Ändringarna påverkar värdet på servicesedeln och patientens självriskandel.

I begäran om ändringar i behandlingsplanen ska finnas en kort motivering om den odontologiska orsaken till ändringen. Dessutom ska namnet på beviljat servicepaket samt behövt servicepaket synas.

Serviceproducenten antecknar behandlingen som genomförd först efter att Österbottens välfärdsområdets tandläkare har godkänt ändringsbegäran.

Servicepaket för behandling av frakturer

Fraktur -paket 1 (LOH1) - behandling av frakturer där man inte behöver bygga kontakt till annan tand – oftast SAA01 och SFA10 eller SFA20 – innehåller undersökning, bedövning (WX110, WX290) och vid behov röntgenbild (EB1VA), överkappning (SGC10), stödåtgärd för fyllningsterapi (SFC01) samt eventuell rekonstruktion av gingiva.

Fraktur -paket 2 (LOH2) - behandling av fraktur som kräver att kontakt till en eller två tänder byggs upp - SAA01 och SFA20, SFA30 eller SFA40 – innehåller undersökning, bedövning (WX110, WX290) och vid behov röntgenbild (EB1VA), överkappning (SGC10), stödåtgärd för fyllningsterapi (SFC01) samt eventuell rekonstruktion av gingiva.

Servicepaket för tandextraktion (POISTO) - undersökning SAA01 - tandextraktion (EBA00, EBA05) – innehåller bedövning (WX110, WX290) och röntgenbild (EB1VA)

Första hjälp-besök för fyllning av tandens rotkanaler (JHEA) - undersökning SAA01 – tandens förstahjälpöppning (SGA01) – innehåller bedövning (WX110, WX290) samt eventuell röntgenbild (EB1VA)

Övriga servicepaket

Servicepaket för fyllning av tandens rotkanaler

Rotbehandlingspaket 1 (JH1) - fyllning av tand med en rotkanal - fyllning till 1 yta.

Rotbehandlingspaket 2 (JH2) - fyllning av tand med en rotkanal – fyllning till 2-3 eller flera ytor.

Rotfyllningspaket 3 (JH3) - fyllning av tand med en rotkanal – krona.

Rotfyllningspaket 4 (JH4) - fyllning av tand med två rotkanaler – fyllning till 1 yta

Rotfyllningspaket 5 (JH5) - fyllning av tand med två rotkanaler – fyllning till 2-3 eller flera ytor.

Rotfyllningspaket 6 (JH6) - fyllning av tand med två rotkanaler – krona.

Rotfyllningspaket 7 (JH7) - fyllning av tand med tre eller fler kanaler – fyllning till 1 yta.

Rotfyllningspaket 8 (JH8) - fyllning av tand med tre eller fler kanaler – fyllning till 2-3 eller fler ytor.

Rotfyllningspaket 9 (JH9) - fyllning av tand med tre eller fler kanaler – krona.

I priserna på rotfyllningspaketen ingår bedövning (WX110, WX290), 3-4 röntgenbilder (primärbild, indikatorbild, torrstiftbild, fyllningsbild, EB1VA), öppning och utvidgning av rotkanaler (SGA02, SGA03, SGA04, SGA05), eventuellt nödvändiga byten av läkemedel (SGC00), fyllning av rotkanaler (SGB10, SGB20, SGB30), vid behov lappning av fiberstift (SFC01) samt lappning av rotbehandlad tand (SFA10, SFA20, SFA30, SFA40).

Servicepaket för avbruten rotbehandling (JH10) - ersätter det egentliga rotbehandlingspaketet. Det här paketet kan beviljas om redan inledd rotbehandling avbryts (patienten kommer inte eller avbokar behandling) antingen i fyllnings- eller i lappningskedet. Paketpriset betalas som ersättning för redan utfört arbete oberoende av vilket det ursprungliga rotfyllningspaketet var.

12. Antecknande av servicehändelse

Serviceproducenten skriver in servicehändelserna dvs. behandlingsåtgärderna som gjorts på patienten i palse.fi –portalen inom fem dygn från genomförandet av servicehändelsen.

Patientjournalanteckningar om servicehändelsen skrivs in i serviceproducentens patientdatasystem. Eftersom Österbottens välfärdsområde som beställare av tjänsten är registerförare ska antecknade uppgifter kopieras och skickas som PDF-fil till Österbottens välfärdsområde som åtgärdstext via palse.fi-portalen. Eventuella röntgenbilder ska skickas i form av JPEG eller PDF.

Besöksorsak, diagnos och behandlingar ska vara inskrivna. De inskrivna uppgifterna ska innehålla uppgifter om fyllningsmaterial, adhesiv, etsningssyra och eventuella medel som skyddar pulpan.

Tagandet av röntgenbilder och tolkandet av dem ska vara dokumenterat. Likaså medel som använts vid rotbehandling av tand. Namn på använda medel och material ska skrivas klart, helst hela namnet. Dessutom ska namn på använt bedövningsmedel och använd mängd antecknas. För varje rotbehandlad tand ska finnas fyllningsbild.

Om klienten vill eller behöver skriftlig utskrift av behandlingshändelsen ska tjänsteproducenten tillstålla klienten utskriften inom två veckor från begäran. Tjänsteproducenten har tillstånd att överlåta journalhandlingarna om behandlingshändelsen till klienten utan beställarens särskilda samtycke.

13. Fel i tjänst

Praxis för ersättning av felaktig tjänst binder tjänsteproducenten. Om man är tvungen att förnya fyllningen i tanden under tre (3) månader efter plomberingen ska tjänsteproducenten rätta till behandlingen som gratis garantiarbete.

14. Anmärkningar, klagomål, patientskadeanmälningar och patientklagomål

Klienten ska underrätta tjänsteproducenten om försening av tjänst eller fel som hen lagt märke till genast när hen lade märke till förseningen eller felet. Reklamationer som hänför sig till tjänsteproducentens tjänster ska framföras direkt till tjänsteproducenten. Att ge respons och reklamationer och att svara på dem är i första hand en sak mellan klienten och tjänsteproducenten. Beställaren deltar inte i behandlingen av avtalstvister mellan tjänsteproducent och klient. Oberoende av det här ska tjänsteproducenten tillställa beställaren rapport om reklamationer som producenten mottagit med sex (6) månaders intervaller.

Klient har rättighet att göra anmärkning till ledande tandläkare inom Munhälsovården i Österbottens välfärdsområde samt rätt att framföra klagomål över vård eller behandling av klient i samband med vården till myndighet som övervakar hälsovården. Sådana är regionförvaltningsverken samt tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira. Dessutom kan patienten vid skedda behandlingsskador göra anmälan till patientförsäkringscentralen i enlighet med patientskadelagen.

15. Fakturering

Tjänst som anordnas med servicesedel är enligt 130 § i mervärdesskattelagen skattefri försäljning av hälso- och sjukvårdstjänster, det här ska nämnas på fakturan.

En tjänstehändelse övergår till att bli fakturerbar när den har registrerats som genomförd i palse.fi –portalen. Faktureringen sker som samlingsfaktura månatligen i efterhand i enlighet med servicesedelbesluten. Tjänsteproducenten fakturerar beställaren (Österbottens

välfrädsområde) med eget faktureringsystem. På fakturan ska finnas referens som erhållits från palse.fi-portalen och slutsumma. Fakturan kan inte innehålla faktureringsstillägg eller andra motsvarande kostnader.

Tjänsteproducenten fakturerar patienten för självriskandelen enligt avtalat sätt. Om patienten inte betalar självriskandelen som tjänsteproducenten fakturerat, sköter tjänsteproducenten själv betalningsförhandlingarna samt eventuell indrivning. Österbottens välfrädsområde ansvarar inte för självriskandelar som patient eventuellt inte betalat.

Tjänsteproducenten ska underrätta klient som använder servicesedel om att klienten ska själv betala den avgift som tas ut för behandlingstid som inte används om klienten inte avbokar tiden eller avbokar tiden för sent. Beställaren faktureras inte för en tidsbeställning som inte avbokats. Klienten ska underrättas om när avbokning kan göras avgiftsfritt.

När behandling avbryts har tjänsteproducenten rätt att fakturera i enlighet med servicepaketet som skapats för det här. Tjänsteproducenten ska tillställa beställaren besöksuppgifter om genomförd behandling.

16. Meddela om tillgång till vård

Tjänsteproducenten ska minst med en månads intervaller uppdatera uppgifterna om tillgång till vård i palse.fi-portalen.

17. Inställande av tjänst

Som inställande av tjänst anses inte mindre ändringar i genomförande av tjänst som patient och tjänsteproducent avtalat om. Tjänsteproducenten underrättar patienten om hinder att genomföra tjänsten genast när tjänsteproducenten har vetskap om det och avtalar med patienten om ersättande tjänst.

18. Handlingar som ska sändas in

När tjänsteproducenten ansöker om att bli tjänsteproducent sänder hen in följande handlingar eller kopior av dem till Österbottens välfärdsområde. Om tjänsteproducenten hör till Pålitlig partner-tjänsten kan handlingar som märkts med stjärna (*) styrkas genom länk i Pålitlig partner-tjänsten.

- handelsregisterutdrag*
- registerutdrag om förskottsuppbörd*
- tillstånd att erbjuda tjänster inom social- och hälsovården som regionförvaltningsverket eller Valvira beviljat
- intyg över betalda skatter och arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter eller betalningsplan för skatteskuld och förfallna socialförsäkringsavgifter *
- försäkringsbolagets intyg över lagstadgade pensionsförsäkringar och betalning av pensionsförsäkringsavgifter*
- intyg över gällande patientskade- eller ansvarsförsäkringar och betalning av försäkringsavgifter
- personalförteckning med titlar och uppgifter om utbildning
- egenkontrollplan

Bilagor som sänds in tillsammans med ansökningen ska vara under tre (3) månader gamla med undantag av intyg om införing i Regionförvaltningsmyndighetens eller Valviras register.

(* Efter att servicesedelproducenten godkänts som servicesedelproducent ska FöPL-intyg och intyg över betalning av skatter eller skatteskuldsintyg och uppgift om att betalningsplan för skatteskuld har gjorts upp sändas in med 12 månaders intervaller.)